

Կիեռանան մի օր այդ վաստ գործերէն,
Թէ ոչ ազգըն խայտառակել ախտեր են:
Երիտասարդը Ռող գործոց մէջ ձառային,
Աշխարհումս ուզեն շատ գործ կմարեն:
Արհետաւորք իւրեանց գործն են արգելեր,
Չամաչեղով՝ այդ վաստ գործին հնտեւեր:
Խնդրան ծոյլ են օր այդ բանն կընդունին,
Խեղճ զիւղացիք էլ միշտ իւրեանց պէս կանեն:
Պանդուխտ դերձակը կըդան օգուտ կրտանեն:
Չեր նորանասր տես թէ արդեօր ինչ կանեն:
Աշակերտ են զիո՞ շուտ խանութ կըրացն,
Տուն ու կինու տնէդէն շուտ պատրաստին:
Իմ ժողովուրդը չնի նայեր շատ բան կտան.
Բայց ափսո՞ս օր աշխատանին ի գուր գնան:
Ունիմ ես շատ մեծամարդիկ հարուստներ,
Թող չի նայեն նորանց երթէք մեր Հայեր:
Ունին զիւղեր, եկամուտով շատ ճոխ են,
Զեն խնայեր առատորէն կմըսին:
Թէ Հայերն էլ ուզեն նոյնպէս ընթանան,
Խոցա որդիքն սեթեւեթեալ պարան,
Զեն մտածեր թէ ասրագայ մի ունեն:
Չեր Հայերն այս մասին ինչ կըկարծեն,
Մեծ ունչ ունին փորբէն մի գործ ջկըշեն:
Զարմանալի մի բան ծեզմէ ես տեսնեմ,
Չիկայ ուրիշ քաղաքներումն այդ կարծեմ:
Մարդիկ իրանց գործ գործելէն ամաչն,
Անփող մնալ պարապ ման զալ կսիրեն:
Այս յանցանքն կարծեմ նոցա ծնտղացն է,
Ծառայ չեղած՝ նորանց «աղայ» կըկոչէ:
Ծառաներով լաւ հանդիբուզ կըպահեն,
Երբ մեծանան գոռող անծինք կինեն:
Մինչ մարզոյ հետ խօսին անգամ բամանեն,
Այսպէս վերջըն նեղութիւններ կըկրեն:
Անփոյթ շուտով նորա փողեր կըդաշխեն,
Էլ այնուհետ երբ այս ցաւէն զերծանեն:
Ինչ աշխատեն՝ վաշխատէրն կրտանի,
Թոնդ հասկացողն իմանայ վերջն ինչ մինի:
Ամեն տեղում տուն պահողըն կանայր են,
Արդեօր տեսնեմք ծեր Հայերն ինչպէս են:
Մբունի պէս իւրեանց տունն համրաբէն,
Թէ ճանճի պէս մեղրի վերաց կընատեն:
Կուզեն զարդն ու հանդէօներում պտըտել,

Թէ մինին արք՝ պարտին սեւ օր տեսնել:
Չեր կանայրն այդրան ցանկան զարդ սիրեն,
Կորա իւրեանց արզեօր օգուտ ինչ բերեն:
Կիսու չափն թէ օր ուսման հետեւեն,
Կինին ուսեալ, եւ զաւակներն կըրթեն,
Պատճառ լինին մարդոց բարի վեր անուան,
Ազդի միջում այդակէս զարդեր կունենան:
Թոնդ Հայերն աւելիսակ լինեն հաշիւէն,
Ելքը մուտքն օրինաւոր սպամանեն,
Կարծեմ իրանց ճանապարհն մոռանան,
Թէ օր ուզեն կարաւարայ ընթանան:
Ինչ օր ուղէ իրանց սիրտն թէ առնեն,
Ի հարկէ օր միշտ նեղութիւն կըկրին:
Զգուշանան շապայլ փարթամ ծախսերէն,
Իւրեանց վերջին օրերըն միշտ մոածեն:
Քիզմէ թէ օր մինն ուղենայ անել հարց
Ելումաւարիդ հաշիւն ունիս

Մ. ԲԺՇԿ ԱՆՑ.

Ի Թէհեն:

ԿՈԿՈՐԴԻԼՈՍ ԵՒ ՔԵՐՈԶԻՇ ԶՈՒԿ ՄԻ.

Օր մի հեղոսի եկերաց վերայ,
Երկու զեղեցիկ եւ փոքրիկ տղայր,
Կը խաղային միատեղ՝
Տրդայական խա՞ղ անմեղ . . .
Շատ մի կըլոր եւ տափակ
Մանրիկ քարեր ժողուելով
Կը նետէին ջուրին վերայ,
Որ կը սահէր ուսուսելով
Որան քարը օր շատ ցատկէր՝
Գետին երես բերելով,
Նա միւս տղուն յաղթող մեպուէր,
Խընդութեան ծափ զարնելով:
Մէկալ յանկարծ սարսափելի՛ տեսարան,
Կոկորդիլոս մ՛ եւա ջրէն ահազին,
Ցարծակեցաւ յափշտակոց ըգտրզայն
Զայն' օր աւելի մօտ նրատած էք զեափն:
Առաւ մըտաւ ջրին տակ-
Ինչ ամեղ մահ զըմընդակ:

Խոկ միւս տըղան ճըղեց փախաւ,
Առոր սուր կուլար կը կանչէր,
Եւ կը կարծէր որ զագանը
Եր ետեւէն կը զագէր:

Վերջին վաՅրկելուք
ԱՌԱՄՄԵՌԻԿ ԲՈՆԱՍՏԵՂԾԻ.

(ԺԷԼՇԵ-)

Այդ ահաւոր ողբերգութեան ժամանակ,
Խոննեմ ծուկ մի՝ վըկայ խորին չարութեան,
Այնպէս սուկաց որ սուզեցաւ ջուրին տակ,
Բայց րիչ վերջը հառաջանաց լսեց ձայն.
Կարծեց իսկոյն որ զագանը զդշալով՝
Կապոշխարէ սիրոը շարժած ի դորով.
— Կասէ, « երկինք՝ չարագործաց արտին խոր
Խըղմմանը զրեր ես խիստ դատաւոր,

Վըէժխընդիր անաչառ:

Ընդդէմ չարեաց անհամար.

Ինչ եւ իցէ այդ չարագործն ալ հիմայ,
Երեն արած յանցանաց ցաւ կիմանայ.

Ահա յարմար ժամանակ,

Երթամ խօսեմ բացարձակ»:

Կարեկցութեամբ եւալ գնաց

Քարոզիլ սրբազնութեաց,

Զարտորդին մօտեցաւ

Եւ խօսքն այսպէս բակասա:

« Կաց բարեկամ, մեզայ զուէ՝

Խըղմմանըտիդ ձայն լսէ,

Որ է երկինք վերջին բարիք

Սըրրող մարրող զամեն չարիք.

Եւ մի միայն միջնորդ է նաև,

Աստուածոց մէջ եւ չարաց.

Երեն ձայնին հըլու սիրա մի

Միշտ կազատէ ի մեղաց:

Ո՛վ, ինչ եղեռն ահաւոր,

Ցանմեղ արիւն մոտանել,

Երը կը յիշեմ՝ զողամ բոլոր

Եւ կը արքաի սըրտիս թել.

Ինչպէս հիմայ դու ալ կըզգաս եւ կողրաս

Գու արածիդ վերայ արդէն կը զըղչաս».

— Այս, ասաց - կոկորդիլուսն, անոր համար կուլամ ես,

Որ ցի չկըրցայ միւս տըղան ալ բռնել ուտել ասոր
ալէս» . . . ;

Թարդմանաբար յօրինեաց

Առառեւ անտօնեան նալպանեան.

Ի ԱՅՀԷՐԴԱԿԵԼ.

Զսիրտ իմ բացի անմեղութեան Արարյն,
Եւ եաես նա զարտոսր զդշմանս ցաւաղին,
Կա զիայթ սրտիս բռւժէ՝ տոկալ տայ ինձ կար.

Զի վշտակնեալը նորայն որդիր եմբ տըլկար:

Թշնամիր իմ քրկինչ բարձեալ ի զայրոյթ

Սակայն ինձ, « մեռցի, եւ փառքն ընդ ինքեան » .

Պակայն սրտիս Տէրն իմ ասէ բարեղութ,

« Կոցայն նախանձ բեզ լինելոց է պաշտպան:

Զմուերիմսդ կատաղութեամբ վառեցին,

Ամնայն ինչ ըգբայդ խարէ պարզութիւն,

Որ բեզն պաշտէ՝ կազմ է ծախել զիեանս քոյին,

Զի կուրացոյց զնա անմիտ չարութիւն:

Բայց հեծութեանցդ լսէ Աստուած, յոր դիմես,

Յապաշաւ ստոյգ, որ ծնեալն է ի վշտաց,

Տէր՝ որ ներէ բնութեան մարդոյ վերջապէս,

Լինել տկար ի մէջ անմիւ նեղութեանց:

Ես յարուցից զգթութիւն փան րոյ

Զարդարութիւն ապագայն անաչառ,

Ինքեանք աշխատ մաշնելոյ զպատիւդ կանգնելոյ

Զայն զոր խորհին այժմ աղարտել վայրապար:

Օրհնեամ Աստուած, որ ընծեռել ինձ համի՞՝

Զամնեղութիւն եւ զպարծանս նորին,

Որ ի պանել զնանպիստ իմոյ ամիւնիս,

Հըսկեսցիս յար ի սնար մարմնոյ տապանին:

Խնջոյս կենաց եղէ անբաղդ կոչնական

Մի օր եւ եթ, եւ լուծանիմ ի կենաց,

Եւ յոր տակաւ մեծենամ արդ ի տապան,

Ո՛չ որ զայցէ հեղուլ ըզշիթս արտասուաց:

Մնացէր բարեաւ զորս սիրէր դաշտ անհուն,

Քաղցր զալարիք, գեղատես խորք անտառաց,

Սուրբ տաղաւար մարդոյ՝ երկինք եւ բնութիւն,

Ակերչին անդամ մնացէք բարեաւ եւ անհուն:

Ախսափ ծանօթք խլացեալը ժայնիս հրամեշտին,

Աղքեալ աւուրք մնացին՝ լացեալը ի մահուան,

Թող բարեկամ որ կափուցէ զամ նոցին:

Թարդմ. Ս. ՄԱՐՄԻԹԵԱՆԱՅ

Ի ԱՅՀԷՐԴԱԿԵԼ.